

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **bezpieczeństwo transgraniczne**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Państwowa Akademia
Nauk Stosowanych w Przemyślu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **3 – 4 listopada 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	18
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
Zalecenia	43

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Andrzej Urban, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Marcin Jurgilewicz, ekspert PKA
2. dr hab. Krzysztof Ligęza, ekspert PKA
3. Sebastian Gościński, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Małgorzata Poszwa, ekspert PKA ds. studenckich
5. Edyta Lasota-Betżek, sekretarz Zespołu Oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne prowadzonym w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemysłu, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. PKA po raz pierwszy ocenia jakość kształcenia na tym kierunku.

Odbita obecnie wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Raport Zespołu wizytującego opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, dokonanego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz ze studentami kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo transgraniczne	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o bezpieczeństwie-89% stosunki międzynarodowe-4% nauki o polityce i administracji-7%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	960 godzin	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów		
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	133	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1729	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	101	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	109	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	71	

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Przemyślu jest samodzielną publiczną uczelnią zawodową, została utworzona na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2001 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Przemyślu (Dz. U. nr 37, poz. 427). W 2006 roku Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Przemyślu zmieniła nazwę na Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 2006 r. w sprawie zmiany nazwy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Przemyślu na (Dz. U. nr 108, poz. 740). Od 1 października 2022 r. funkcjonuje pod nazwą Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Przemyślu na mocy rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany nazw niektórych publicznych uczelni zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1396). Kierunek bezpieczeństwo transgraniczne został utworzony w 2019 roku. Zgodnie z decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (DSW.WNP.6052.65.2018.3.E z dnia 18 grudnia 2018 roku) Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu otrzymała uprawnienia do prowadzenia studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne. Misję i cele strategiczne określono w „Strategii Rozwoju Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu na lata 2023-2026”, uchwalonej przez Senat PANS dn. 26 czerwca 2023 r. W Strategii zapisano misję Uczelni, która została sformułowana następująco: „W Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu (PANSP) kształcimy specjalistów budujących sprawiedliwe społeczeństwo i gospodarkę opartą na wiedzy, którzy w rozumny, odważny i odpowiedzialny sposób, w duchu humanitaryzmu, stawiają czoła wyzwaniom dynamicznie zmieniającego się, zglobalizowanego, wielobiegowego i scyfryzowanego świata”. Przyjęte w tym dokumencie cele rozwoju Uczelni dotyczą pięciu kluczowych obszarów jej działalności, jakimi są: profesjonalnie przygotowana kadra własna, wysoka jakość oferty edukacyjnej, współpraca z otoczeniem (potrójna helisa dla rozwoju lokalnego), umiędzynarodowienie kształcenia oraz nowoczesna baza dydaktyczna i infrastruktura. Cele te korelują z następującymi celami operacyjnymi: wzrostem atrakcyjności oferty dydaktycznej, uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej związanej z uczeniem się przez całe życie, wzrostem skuteczności wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia i budowaniem kultury jakości, wzrostem efektywności współpracy z dotychczasowymi partnerami i pozyskaniem nowych, wymianą informacji w zakresie zapotrzebowania rynku pracy, zaangażowaniem w podnoszenie konkurencyjności miasta i regionu, planowaniem, a także skutecznym zarządzaniem zasobami materialnymi. Realizacja celów strategicznych i operacyjnych za pomocą odpowiednio dobranych działań pozwala studentom zdobyć wiedzę teoretyczną na wysokim poziomie oraz umożliwia solidne przygotowanie praktyczne do wykonywania zadań zawodowych w przyszłości, a kształcenie studentów na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne jest równoważone pomiędzy zdobywaniem wiedzy teoretycznej a umiejętnościami praktycznymi, z uwzględnieniem potrzeb krajowego, regionalnego i lokalnego sektora bezpieczeństwa.

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne została prawidłowo opisana. Uczelnia podjęła starania, aby rozwinąć i wypracować mechanizmy interdyscyplinarności i wszechstronności kształcenia - celem kształcenia na kierunku jest przygotowanie studenta do pracy w sferze szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w wielu obszarach aktywności zawodowej. Kierunek bezpieczeństwo transgraniczne na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym został

przyporządkowany do dyscypliny naukowej – nauki o bezpieczeństwie – 161 ECTS (89%), nauki o polityce i administracji – 11 ECTS (7%) oraz stosunki międzynarodowe – 8 ECTS (4%). Wątpliwości budzi proporcja powiązania kierunku z dyscypliną wiodącą (nauki o bezpieczeństwie) oraz dyscyplinami dodatkowymi. Należy podkreślić, że koncepcja przedstawiona zespołowi oceniającemu pozwala uznać ją za mieszczącą się w ww. dyscyplinach, ale jej powodzenie w znaczącej mierze zależy od jej praktycznej implementacji. Koncepcja i cele kształcenia oraz dyscypliny do których został przypisany kierunek i efekty uczenia z zakresu wiedzy nie są dostosowane do struktury dyscyplinarnej kadry. W kadrze kierunku brakuje nauczycieli ze stopniami naukowymi w zakresie nauk o bezpieczeństwie, znaczna część nauczycieli nie posiada udokumentowanego dorobku naukowego w zakresie nauk o bezpieczeństwie, do których przypisano 89 procent efektów uczenia się. Na obecnym etapie istnieje duża rozbieżność pomiędzy zakresem koncepcji i programu studiów a proponowaną obsadą kadry, powoduje to, że osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu wiedzy nie jest możliwe a koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku nie jest spójna i nie jest możliwa w całości do realizacji. Koniecznym jest przeprowadzenie weryfikacji koncepcji i celów kształcenia a następnie uszczegółowienie „wagi” poszczególnych elementów wewnątrz programu studiów, w tym określenie priorytetów i akcentów.

Koncepcja, cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni i co do zasady uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, co sprawia, że profil ich wykształcenia wpisuje się w oczekiwania stawiane przez pracodawców reprezentujących sektor publiczny, pozarządowy i prywatny. Dzięki zdobyciu wiedzy z zakresu funkcjonowania podmiotów systemu bezpieczeństwa państwa oraz funkcjonowania w tym systemie sektora publicznego, absolwent kierunku stanowić ma personel administracji publicznej z ukierunkowaniem na jednostki organizacyjne służb państwowych i samorządowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo (np. Policja, Straż Graniczna, Straż Pożarna, Siły Zbrojne, struktury zarządzania kryzysowego, Ratownictwo Medyczne). Kierunek jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odgrywa w Uczelni zasadniczą rolę i jest odpowiedzią na coraz większe zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa.

Rynek pracy, w szczególności sektor bezpieczeństwa, oczekuje wykształconych absolwentów takiego kierunku, dlatego Uczelnia wychodząc naprzeciw jego oczekiwaniom i uwarunkowaniom społecznym, kształci specjalistów przygotowanych do wykonywania przewidywanego zawodu, w tym uzyskanie uprawnień zawodowych oraz pogłębienie wykształcenia kierunkowego poprzez realizowane specjalności. Na studiach pierwszego stopnia studenci są kształceni z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa w aspektach narodowym i lokalnym. Uczelnia dokonała analizy zapotrzebowania na specjalistów w określonej dziedzinie, dlatego wprowadziła do programu specjalności: ochrona granic RP oraz ochrona porządku publicznego, umożliwiając tym samym wypełnienie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego w regionie. Oferta dydaktyczna jest udoskonalana, a programy studiów aktualizowane tak, aby powiązać sferę naukowo-badawczą z praktyką i dostosować je do zmieniających się potrzeb rynku pracy.

Wypracowywanie koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne, a także program studiów, przygotowano na bazie analiz we współpracy z przedstawicielami praktyki sektora bezpieczeństwa (interesariusze zewnętrzni) oraz zaangażowaniu interesariuszy wewnętrznych (samorząd studencki, kadra dydaktyczna kierunku), do których zwrócono się o opinie przy tworzeniu koncepcji i programu studiów. Proces tworzenia koncepcji kształcenia, opracowywania i doskonalenia

programu studiów oraz prowadzenia działań w kierunku zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia koordynują nauczyciele akademicy Uczelni, wykorzystując posiadaną wiedzę teoretyczną oraz zdobyte doświadczenie w różnych jednostkach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające z tego uwarunkowania.

Efekty uczenia się, dotyczące umiejętności i kompetencji, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, natomiast efekty uczenia się z zakresu wiedzy są sformułowane w kilku przypadkach nieprawidłowo. Zarówno efekty, jak i koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne dla studiów pierwszego stopnia, podporządkowane są głównemu celowi, jakim jest wyposażenie absolwentów w wiedzę z zakresu nauk społecznych oraz umiejętności wykorzystania jej podczas pracy w instytucjach bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony granic RP oraz porządku publicznego w regionie przygranicznym: Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, Policji, Straży Ochrony Kolei, Straży Miejskiej.

Efekty uczenia się zostały nie zostały opisane zgodnie z charakterystykami drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6 oraz z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, w sposób właściwy dla profilu praktycznego. Dla kierunku bezpieczeństwo transgraniczne, profil praktyczny, przypisano efekty uczenia się: z zakresu wiedzy 14 efektów, umiejętności 9 i kompetencji społecznych 5. Należy wskazać, że występuje zachwiana dla profilu praktycznego proporcja pomiędzy kategoriami efektów tj., liczba efektów z zakresu wiedzy jest większa niż liczba efektów związanych z wyposażeniem absolwentów w umiejętności praktyczne.

Efekty z zakresu umiejętności, umieszczone przez Uczelnię w obszarze wiedzy, tj. efekt K_W09 - *identyfikuje podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa transgranicznego, w tym zagrożenia klasyczne, asymetryczne i hybrydowe* oraz K_W10 - *identyfikuje najważniejszych aktorów państwowych i niepaństwowych w procesach bezpieczeństwa transgranicznego z uwzględnieniem poziomów lokalnego, państwowego, międzynarodowego*, powinny zostać zaliczone do efektów uczenia się związanych z umiejętnościami. Ponadto dostrzegalne jest niewystarczające odniesienie do poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji, bowiem w kontekście wiedzy nie uwzględniono zaawansowanego stopnia znajomości wybranych faktów, obiektów czy zjawisk. Efekty uczenia się są sformułowane w kilku przypadkach nieprawidłowo, z zastosowaniem niewłaściwej terminologii, ogólnikowo, bez określenia zakresu przedmiotowego wiedzy do opanowania przez studenta oraz konkretnych umiejętności. Należy zauważyć, iż opis zakładanych efektów uczenia się jest źródłem informacji nie tylko dla specjalistów w zakresie bezpieczeństwa, znających zadania praktyczne związane z tą specjalnością, ale także, a nawet przede wszystkim dla kandydatów na studia i studentów. Za nieprawidłowość należy uznać zastosowane w opisie kilku efektów pojęcie podstawowe (np. K_W01, K_W02, K_W09, K_W13), ponieważ zgodnie z uniwersalnymi charakterystykami dla pierwszego stopnia student opis efektów powinien zakładać uzyskanie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji w zaawansowanym stopniu. W pozostałych przypadkach poziom zaawansowania wiedzy, jaki ma osiągnąć absolwent nie jest określony np. efekt kierunkowy K_W11 - ma wiedzę na temat wpływu działalności indywidualnej i zbiorowej na kształtowanie i funkcjonowanie struktur bezpieczeństwa transgranicznego.

Zauważono również niewystarczające odniesienie do kodu składnika opisu P6S_UO PRK na studiach pierwszego stopnia, który odnosi się do szeroko pojętego planowania i organizowania pracy zespołowej. Do wspomnianego kodu nawiązują efekty uczenia się występujące pod symbolem K_U06

oraz K_U08 jednak ich brzmienie, dotyczące umiejętności stosowania zasad etycznych w rozwiązywaniu dylematów etycznych w pracy zawodowej oraz przygotowania indywidualnych i zbiorowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych w zakresie bezpieczeństwa transnarodowego z uwzględnieniem terminologii właściwej dla bezpieczeństwa transgranicznego, nie odnoszą się bezpośrednio do pracy zespołowej.

W niektórych efektach należy doprecyzować ich styl zapisu, bowiem w przypadku niektórych efektów uczenia się stosuje się zapis w zakresie wiedzy: zna i rozumie - "ma wiedzę", "identyfikuje", kompetencji społecznych: jest gotów do - "ma świadomość", "ocenia krytycznie", "przestrzega".

Efekty uczenia się zostały sformułowane, co do zasady, z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscyplin nauki, do których został przyporządkowany kierunek. Treści efektów są specyficzne i uwzględniają aktualny zakres wiedzy i umiejętności właściwych dla dyscyplin, do których przyporządkowany został oceniany kierunek.

Zakładane dla kierunku efekty uczenia się określają zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i zawodowych, które student nabywa w toku studiów i których nabycie zapewnia umiejętności praktyczne, kompetencje komunikowania się w języku obcym, co najmniej na poziomie B2 dla studiów pierwszego stopnia (według kryteriów biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy), kompetencje społeczne oraz przygotowuje go do konkurowania na rynku pracy oraz do dalszej edukacji.

W programie studiów określono również metody weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarto w kartach zajęć, podobnie jak zależności pomiędzy kierunkowymi efektami i efektami uczenia się określonymi dla poszczególnych grup zajęć. Przeprowadzona analiza kierunkowych efektów uczenia się i efektów przypisanych do zajęć pozwala uznać, iż stwierdzone nieprawidłowości występujące w opisie efektów uczenia się utrudniają, a w niektórych przypadkach uniemożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się osiągniętych przez studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości, a także mieszczą się w dyscyplinach, do której kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia odpowiadają profilowi praktycznemu studiów oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie i co do zasady odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. W części przypadków stwierdzono jednak, że przy formułowaniu efektów uczenia się nie określono stopnia zaawansowania zdobywanej wiedzy. Niektóre efekty uczenia się są zbyt ogólne, nie został w nich określony zakres przedmiotowy wiedzy do opanowania przez studentów ani konkretne umiejętności praktyczne, które zostaną opanowane przez studentów. Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Jednocześnie, w odniesieniu do koncepcji, celów kształcenia oraz opisu zakładanych efektów uczenia się zostały zdiagnozowane następujące nieprawidłowości, które stanowią przesłankę do proponowanej oceny spełnienia kryterium 1:

1. Koncepcji kształcenia, dyscypliny do których został przypisany kierunek oraz efekty uczenia z zakresu wiedzy nie są dostosowane do struktury dyscyplinarnej kadry.
2. Brak jest zgodności między deklarowanym przez Uczelnię przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin, a opisami zakładanych efektów uczenia się.
3. W opisie zakładanych efektów uczenia się w przypadku niektórych efektów w zakresie wiedzy nie jest uwzględniony poziom jej zaawansowania, co nie pozwala na jednoznaczne określenie poziomu kwalifikacji i nie jest zgodne z wymogami charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku bezpieczeństwo transgraniczne do dyscyplin naukowych, stanowiących podstawę, na której budowana jest z koncepcja kształcenia, w sposób uzasadniony celami kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się.
2. Zaleca się uzupełnienie opisu kierunkowych efektów uczenia się zakładanych dla kierunku zgodnie z wymogami odpowiadającymi 6. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie doprecyzowania w efektach uczenia się poziomu zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności.

3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne profil praktyczny są ściśle skorelowane z potrzebami wynikającymi ze zmieniających się dynamicznie zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań bezpieczeństwa państwa. Stanowią odpowiedź na potrzebę uzyskania i utrzymania odpowiedniego stanu bezpieczeństwa w dynamicznie zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa. Treści programowe wynikają z efektów uczenia się, uwzględniają wiedzę z zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przypisany, chociaż efekty uczenia się z zakresu wiedzy zapisane w kartach zajęć, są sformułowane nieprawidłowo.

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne jako kierunku interdyscyplinarnego korzystającego z zasobów dziedziny nauk społecznych oraz jej dyscyplin, została opracowana z uwzględnieniem wiedzy i umiejętności oraz kompetencji społecznych potrzebnych do wykonywania pracy w ramach struktur bezpieczeństwa regionalnego i lokalnego. Projektowanie, dobór treści oraz modyfikacja programów studiów na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne realizowane jest w odniesieniu do określonego w programie profilu absolwenta studiów pierwszego stopnia. Kreowanie i dokonywanie zmian w modułach kształcenia uwzględnia określony w nim uogólniony zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji, bowiem profil praktyczny realizowany przez Uczelnię ma na celu wzmocnienie tych umiejętności, które pozwolą na ich osiągnięcie, a są oczekiwane na rynku pracy.

Podejście dydaktyczne nauczycieli, prowadzących zajęcia na przedmiotowym kierunku, jest wynikiem ich wieloletnich doświadczeń, wymiany wiedzy i dobrych praktyk z innymi podmiotami prowadzącymi działalność dydaktyczną.

Program studiów i realizowane treści kształcenia są typowe dla zakresu nauk o bezpieczeństwie, program kształcenia zawiera również zagadnienia charakterystyczne dla innych dyscyplin z zakresu nauk społecznych, takich jak m.in.: nauki o polityce i administracji, stosunki międzynarodowe. W programie studiów, w głównej mierze uwzględniona została specyfika bezpieczeństwa wewnętrznego oraz szeroko rozumiana polityka bezpieczeństwa. Treści programowe mają charakter kompleksowy, dotyczą bowiem wszystkich zagadnień, a nie tylko ich części, odpowiednio do aktualnego stanu wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie wiodącej nauki o bezpieczeństwie, do której przypisany jest oceniany kierunek. Z drugiej jednak strony treści programowe są dostosowane do zajęć składających się na program studiów, odpowiednio do potrzeb określonych grup interesariuszy zewnętrznych. Program studiów gwarantuje studentom możliwość zdobywania szerokiej wiedzy poprzez kształcenie obejmujących różne formy, a przede wszystkim wykłady i ćwiczenia. Pozwala również na nabycie specjalistycznych umiejętności i kompetencji społecznych poprzez udział w: zajęciach warsztatowych, spotkaniach z praktykami, wizytach studyjnych, praktykach czy zajęciach realizowanych w środowisku pracy. Dzięki temu program studiów daje możliwość dostosowywania się

do szerokiego i zróżnicowanego zbioru interesariuszy zewnętrznych Uczelni, zawsze zapewniając realizację przedmiotowych i kierunkowych efektów uczenia się.

Studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne kończą się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia i tytułu zawodowego licencjata. Studia trwają 6 semestrów, w formie stacjonarnej, a liczba punktów ECTS niezbędna do ich ukończenia wynosi 180. Warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu jest uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, pozytywna ocena pracy licencjackiej i złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

Program studiów zapewnia studentom możliwość zdobywania szerokiej wiedzy przez kształcenie obejmujące różne formy, a przede wszystkim wykłady i ćwiczenia. Pozwala również na nabycie specjalistycznych umiejętności i kompetencji społecznych przez udział w zajęciach warsztatowych, projektowych, spotkaniach z praktykami, wizytach studyjnych, praktykach, szkoleniach strzeleckich czy zajęciach realizowanych w środowisku pracy. Dzięki temu program studiów daje możliwość dostosowywania się do szerokiego i zróżnicowanego zbioru oczekiwań interesariuszy zewnętrznych Uczelni zawsze zapewniając realizację kierunkowych i przypisanych zajęciom efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS, wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów dla studiów stacjonarnych pierwszego stopnia, wynosi 101. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają ciągłość kształcenia na kierunku oraz postęp w indywidualnym rozwoju studenta, a tym samym osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Poprawnie wyodrębniono jednostki dydaktyczne (grupy zajęć) w ramach planów studiów oraz prawidłowo określono ich wymiar godzinowy, jak i oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia dla danej grupy zajęć (mierzony liczbą punktów ECTS). Układ treści kształcenia został pomyślany tak, aby student po zakończeniu pierwszego roku studiów miał wiedzę i umiejętności poznawcze umożliwiające rozwijającą kontynuację kształcenia. Towarzyszy temu założenie, że wiedza ma charakter korespondencyjny, tzn. kolejne zagadnienia powinny być w rzeczowej relacji z wcześniejszymi, dzięki temu studenci potrafią nie tylko „wiedzieć że”, ale również rozumieć „dlaczego”, a zatem uzyskiwać wiedzę nie tylko o faktach, ale również o złożonych procesach.

Łączna liczba punktów ECTS, przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi 71 ECTS, co stanowi 39,4% ogółu zajęć, co pozwala studentom na elastyczny dobór ścieżki kształcenia. Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne realizowane są we właściwej proporcji, w formie wykładów, ćwiczeń, gier symulacyjnych, debat i dyskusji, burzy mózgów oraz ćwiczeń w pracowniach komputerowych, sali samoobrony i technik interwencji, pracowni kryminalistyki i kryminologii oraz strzelnicy, w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej, umożliwiających wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Za osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadają przede wszystkim zajęcia realizowane w postaci ćwiczeń, laboratoriów oraz rozwiązywanie zadań praktycznych podczas zajęć z jednoczesną analizą ich wyników.

Łączna liczba punktów ECTS, przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, wynosi 109, co stanowi 60,6% ogółu punktów ECTS. Treści kształcenia modułu specjalnościowego oraz zajęć do wyboru w zakresie specjalności ukierunkowane są odpowiednio na przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodów związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem,

pogłębienie wykształcenia kierunkowego, szczególnie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, adekwatnych do specjalności na studiach pierwszego stopnia.

W programie kształcenia uwzględniono pulę efektów przewidzianych dla umiejętności komunikowania się w języku obcym (język angielski - w wymiarze zajęć 120 godzin) na wymaganym poziomie B2 dla studiów pierwszego stopnia, a system weryfikacji tych umiejętności uznać należy za prawidłowy. Potwierdzanie poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się - warunki zaliczenia są szczegółowo opisane w karcie przedmiotu.

Kierunek studiów bezpieczeństwo transgraniczne przyporządkowany jest do dyscyplin z dziedziny nauk społecznych i nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż jest to określone w wymaganiach (minimum 5 ECTS).

Program studiów uwzględnia zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Liczba godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość nie przekracza 50% ogólnej liczby punktów ECTS określonych w programie studiów. Zajęcia prowadzone za pomocą e-learningu stanowią ok 2,5% (114 godz. - zajęcia ogólnouczelniane) udziału w ogólnej liczbie punktów ECTS przewidzianych na studia I stopnia. Bazą techniczno-organizacyjną funkcjonowania systemu e-learningowego jest platforma Teams i platforma edukacyjna eduPortal.

Metody kształcenia są indywidualnie dobierane dla każdego z grup zajęć z uwzględnieniem jego rodzaju i formy prowadzenia. Do najczęściej stosowanych należą: wykład informacyjny i problemowy, rozwiązywanie zadań praktycznych w trakcie ćwiczeń, dyskusje problemowe, przygotowywanie referatów, przeprowadzanie negocjacji, przygotowywanie prac projektowych, prowadzenie problemowych i ukierunkowanych dyskusji, prowadzenie dyskusji panelowych, opracowywanie studium przypadku, przeprowadzanie burzy mózgów, dokonywanie symulacji zjawisk.

Do prowadzenia zajęć z zastosowaniem tych metod wykorzystywany jest odpowiednio dobrany zestaw środków i narzędzi dydaktycznych wspomagających osiąganie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności z zakresu technik informacyjnych. Szeroki i zróżnicowany zestaw metod dydaktycznych pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ujętych w programie studiów.

Dobór metod kształcenia pozwala na właściwe wykorzystanie potencjału kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępnych narzędzi zapewniających osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Dobór metod kształcenia uwzględnia motywowanie studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz kształtowanie umiejętności praktycznych. Wśród metod kształcenia znaczącą rolę odgrywają wypowiedzi i inne formy aktywności studentów w trakcie zajęć – indywidualne i grupowe. Na zajęciach w grupie ujawniają się umiejętności interpretacji, dyskusji, doboru argumentów, postawy tolerancji oraz umiejętności pracy w grupie. Metody indywidualnych wystąpień kreują postawy lidera i organizatora pracy w grupie. Liczba zajęć o charakterze aktywizującym, przekraczająca 50% ogółu zajęć, umożliwia studentom osiąganie założonych efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji praktycznych. Efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych studenci osiągają podczas zespołowego wykonywania czynności przewidzianych zakresem i formą zajęć.

Metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, w tym stosowanie właściwych metod i narzędzi (w tym technik informacyjno-komunikacyjnych) w obszarach zawodowego rynku pracy

właściwego dla kierunku. Bezpieczeństwo transgraniczne to kierunek, który otwiera nowe możliwości dla studentów poprzez interdyscyplinarność oraz sposób jego prowadzenia. Zapewnione zostają różnorodne metody kształcenia wykorzystywane podczas zajęć, jak również dostępność do współczesnych metod kształcenia na odległość. W świetle Regulaminu studiów, studenta obowiązuje aktywny udział we wszystkich zajęciach przewidzianych w planie i programie studiów.

W sposób właściwy w programie kształcenia określono metody kształcenia języka obcego i sposób weryfikacji efektów uczenia się umożliwiające na uzyskanie kompetencji w zakresie komunikowania się w języku obcym na wymaganym poziomie B2 dla studiów pierwszego stopnia. Uczelnia zapewnia studentom w ramach lektoratu naukę języka obcego (język angielski) w wymiarze 120 godzin (9 pkt. ECTS) realizowanych w trakcie 4 semestrów: semestr I (30h – 2 pkt. ECTS), semestr II (30h - 2 pkt. ECTS), semestr III (30h - 2 pkt. ECTS), semestr IV (30 h - 3 pkt. ECTS). W ramach uzyskiwania bieżących zaliczeń w trakcie zajęć weryfikowane są poszczególne sprawności językowe studentów (mówienie, pisanie, czytanie, rozumienie ze słuchu). Program kształcenia językowego dostosowywany jest do potrzeb poziomu studiów, oferując studentom możliwość doskonalenia praktycznego użycia języka ogólnego, jak również języka akademickiego oraz specjalistycznego.

Regulamin studiów przewiduje możliwość stosowania indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualnego programu studiów. W uzasadnionych sytuacjach życiowych (uniemożliwiających odbywanie studiów w normalnym trybie) Dziekan może wyrazić zgodę na indywidualną organizację studiów, m.in. dla: studentów wybitnie uzdolnionych lub osiągających wyróżniające się wyniki w nauce, studentów niepełnosprawnych (dostosowując tryb i warunki odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności), studiujących na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywających część studiów w uczelniach krajowych lub zagranicznych, szczególnie zaangażowanych w działalność na rzecz środowiska akademickiego, opiekujących się chorym członkiem rodziny lub studentów, u których wystąpią inne uzasadnione względy losowe, w tym np. choroba. Indywidualna organizacja studiów pozwala na zmianę terminów i zasad zaliczania semestrów oraz sposobów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu i programu studiów, tj.: zajęć, zaliczeń, egzaminów, praktyk, itp., bez zmiany zakresu obowiązków studenta. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnością wsparcie dydaktyczne i naukowe, umożliwiając im tym samym pełny udział w procesie kształcenia oraz badaniach naukowych. Studenci mają możliwość doboru treści, metod i form kształcenia. Realizowane jest to zarówno przez elastyczny system studiów jak i możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo.

Praktyki studenckie na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne profil praktyczny na studiach pierwszego są integralną częścią procesu kształcenia, umożliwiając pełne przygotowanie studentów do ich przyszłej pracy zawodowej. Efekty uczenia się dla praktyk są zgodne z efektami kierunkowymi, jednak opis efektów jest ogólny, dzięki czemu nie są one specyficzne, zarówno w odniesieniu do kierunku, jak i poszczególnych specjalności.

Program przewiduje obowiązkową praktykę zawodową w wymiarze 960 godz., realizowaną w czterech etapach (semestr trzeci, czwarty, piąty i szósty). Łączna liczba punktów ECTS z tytułu praktyki wynosi 32. Analiza efektów uczenia się, które zostały określone dla praktyk wskazuje, że są one określone na bardzo ogólnym poziomie, równocześnie nie przypisano efektów uczenia się dla poszczególnych

etapów praktyk. W konsekwencji prowadzi to do nieprawidłowości, która powoduje, że studenci mogą zaliczać praktyki mając zróżnicowany poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W semestrach, w których przewidywana jest praktyka zawodowa, w planie zajęć jeden dzień pozostaje wolny od zajęć dydaktycznych. Praktyka zawodowa w poszczególnych semestrach kończy się weryfikacją osiąganych efektów uczenia się, poprzez narzędzia określone w karcie zajęć i w konsekwencji zaliczenie. Praktyki realizowane są w jednostkach administracji publicznej, instytucjach i przedsiębiorstwach dających gwarancję zrealizowania założeń programowych praktyki. Porozumienia regulują zasady współpracy pomiędzy Uczelnią a instytucją przyjmującą studentów na praktykę zawodową oraz określają obowiązki każdej ze stron w tej kwestii.

Zasady realizacji praktyki zawarte są w Regulaminie praktyk na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne wynikającym z Regulaminu praktyk zawodowych w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu (załącznik do Zarządzenia nr PANS-BRE-021/154/22 Rektora PANS w Przemyślu z dnia 21 października 2022 r.). Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się adekwatnych dla praktyk oraz zrealizowania treści kształcenia dokonuje się na podstawie dokumentacji dostarczanej przez studentów po zakończeniu praktyk. Studenci realizujący praktyki zawodowe składają u opiekuna praktyk dokumentację potwierdzającą odbycie praktyki w pełnym wymiarze oraz osiągnięcie założonych dla praktyki zawodowej efektów uczenia się. Zgodnie z zarządzeniem Rektora dotyczącym kart zaliczenia praktyki, weryfikacja efektów jest dwuetapowa. Opiekun praktyki z ramienia instytucji przyjmującej wyraża opinię dotyczącą realizacji poszczególnych efektów uczenia się określonych dla praktyki. W drugim etapie, na podstawie złożonej dokumentacji, m.in. dziennika praktyk oraz właśnie opinii opiekuna praktyk z ramienia instytucji przyjmującej, oceny realizacji efektów uczenia się dokonuje opiekun praktyki z ramienia Uczelni.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy. Odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się zarówno kierunkowych, jak i specjalnościowych, zawartych w karcie przedmiotu.

Wsparciem merytorycznym pod kątem zgodności przebiegu praktyki w zakresie osiągania efektów uczenia się jest opiekun praktyk, którego dorobek oraz doświadczenie do prowadzenia wymienionych zajęć na ocenianym kierunku jest właściwe w tym zakresie umożliwiającym prawidłową realizację zajęć i właściwą ocenę osiągania przez studentów efektów uczenia się. Opiekunowie praktyki ze strony Uczelni są zobowiązani do przeprowadzenia w ciągu jednego roku akademickiego hospitacji miejsc praktyki minimum 10% studentów kierunku bezpieczeństwo transgraniczne. Hospitacje miejsc praktyk dokumentowane są w karcie hospitacji.

Instytut Nauk Społecznych i Humanistycznych podjął współpracę z wieloma podmiotami realizującymi zadania z zakresu ochrony bezpieczeństwa działającymi w regionie Podkarpacia. Infrastruktura jednostek i instytucji, w których realizowane są praktyki zawodowe przez studentów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu, pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności nabytych podczas studiów oraz umożliwiają osiągnięcie założonych w programach studiów efektów uczenia się. Wyposażenie miejsc praktyk gwarantuje prawidłową realizację praktyk i są zgodne z procesem uczenia się.

Uczelnia nie przewiduje realizacji praktyk, z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, obejmujące wskazanie jednostki organizacyjnej lub osoby, które odpowiadają

za organizację i nadzór nad praktykami na tym kierunku. Szczegółowe zasady i cele odbywania praktyk, ich charakter, miejsce i zakres określa Dziekan, na podstawie uzgodnień z wybranymi instytucjami w ramach zawartego porozumienia. Wyboru miejsca odbycia praktyki (w instytucji, zakładzie pracy) zgodnie z kierunkiem studiów student dokonuje samodzielnie lub korzystając z oferty Akademickiego Biura Karier PANS.

Dla zapewnienia miejsc odbywania praktyk Jednostka nawiązała współpracę z odpowiednią liczbą pracodawców, którzy byli w stanie zapewnić właściwy poziom kształcenia na praktykach.

Pracownicy Akademickiego Biura Karier PANS oraz wydziałowi opiekunowie praktyk mają kontakt telefoniczny i mailowy z osobami odpowiedzialnymi za realizację praktyk w instytucjach i firmach oraz ze studentami w trakcie realizacji praktyk. Uczelnia prowadzi okresową ewaluację kształcenia na praktykach oraz stały dialog z interesariuszami zewnętrznymi w tym zakresie. W ocenie kształcenia na praktykach uczestniczą również studenci – przekazując swoje opinie opiekunom praktyk.

Opiekun praktyk przy rozliczaniu dokumentacji z praktyk złożonej przez studentów przeprowadza wywiad w trakcie którego zbiera informacje na temat przebiegu praktyki zawodowej, trudności jakie pojawiły się w trakcie jej realizacji – w tym dotyczących dokumentacji z praktyki. Pozwala to na systematyczną weryfikację instytucji, w których studenci mają możliwość realizacji praktyki zawodowej. W roku akademickim 2022/2023 każdy student 2 i 3 roku miał możliwość oceny pracy kierunkowego opiekuna praktyk zawodowych odpowiadając na pytania w anonimowej ankiecie zajęć dydaktycznych.

Zespół oceniający rekomenduje opracowanie i przyjęcie procedury oceny systemu praktyk (program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach), który pozwoli dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli studentów).

Organizacja procesu nauczania i uczenia się umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zajęcia na obydwu poziomach kształcenia są rozłożone równomiernie w poszczególnych semestrach. Organizacja roku akademickiego podawana jest do publicznej wiadomości co najmniej na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy. Zajęcia na studiach stacjonarnych planowane są w dni robocze od poniedziałku do piątku. W semestrach, w których przewidywana jest praktyka zawodowa, w planie zajęć jeden dzień pozostaje wolny od zajęć dydaktycznych. Przestrzegana jest zasada, by liczba godzin dydaktycznych w ciągu jednego dnia nie przekroczyła 8-10 godzin lekcyjnych, a bloki dydaktyczne z jednych zajęć nie przekroczyły 2 godzin lekcyjnych. Harmonogramy zajęć umożliwiają studentom pełne uczestnictwo we wszystkich modułach kształcenia oraz zapewniają przestrzeganie higieny procesu nauczania, przez równomierny rozkład nakładu pracy studenta, zarówno w ciągu dnia, jak i w perspektywie całego semestru, w tym w okresie sesji egzaminacyjnej.

Przyjęte rozwiązania odnoszące się do organizacji procesu kształcenia i uczenia się (liczba godzin dydaktycznych – jak również długości bloku dydaktycznego) uwzględniają czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, umożliwiając weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych przez nich wynikach. Egzaminy i zaliczenia przeprowadzane są podczas sesji egzaminacyjnej w liczbie i sekwencji umożliwiającej przygotowanie się studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. Nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Program studiów oraz organizacja i przebieg procesu kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych przez Uczelnię efektów uczenia się. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy są kompleksowe i realizowane w należytej kolejności. Program studiów dla kierunku bezpieczeństwo transgraniczne pozwala studentom na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się a liczba punktów ECTS jest właściwa i zgodna z przepisami. Poszczególne, kierunkowe efekty uczenia się zostały rozwinięte na poziomie grup zajęć i są realizowane są wielokrotnie na różnych zajęciach; ich osiąganie umożliwiają uszczegółowione treści programowe i metody nauczania adekwatne do efektów i treści kształcenia. Sekwencja zajęć jest prawidłowa, a metody kształcenia są właściwie dobrane i umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Stymulują one studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, w tym stosowanie właściwych metod i narzędzi (w tym technik informacyjno-komunikacyjnych) w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Umożliwiają także uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Są one dostosowane do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Organizacja praktyk następuje w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Zapewnione są miejsca odbywania praktyk. Praktyki zawodowe zorganizowane są w sposób prawidłowy, zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów. Praktyki są właściwie nadzorowane, a liczba miejsca oraz ich specyfika prawidłowa.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się zapewnia odpowiednie rozplanowanie i efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

W odniesieniu do programu studiów została zdiagnozowana następująca nieprawidłowość, która stanowi przesłankę do proponowanej oceny spełnienia kryterium 2:

1. Dla praktyk zawodowych zostały określone ogólne efekty uczenia się, w których nie zostały sprecyzowane umiejętności praktyczne właściwe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem bezpieczeństwo transgraniczne, a co za tym idzie w programie praktyk nie określono rodzajów oraz zakresu zadań zawodowych, typowych dla kierunku, które student

powinien realizować w ramach praktyki na ocenianym kierunku. Ponadto, pomimo, iż praktyka została podzielona na etapy, nie zostały określone specyficzne efekty uczenia się dla praktyk każdego etapu oraz programy praktyk do zrealizowania w każdym z etapów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się przeformułowanie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych, tak aby uwzględniały one wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne specyficzne dla kierunku bezpieczeństwo transgraniczne, w szczególności umiejętności praktyczne właściwe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, a także przypisanie specyficznych efektów uczenia się zakładanych dla praktyk dla każdego etapu, tak aby realizacja programu praktyk prowadziła do osiągnięcia odpowiedniego progressu kształcenia.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki, tryb, terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych form studiów w danym roku akademickim każdorazowo określa Uchwała Senatu (Uchwała nr PANS-BRE-0003/98/22 Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały nr PWSW-SEK-0003/58/22 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposobu jej przeprowadzenia na studia pierwszego stopnia dla cykli kształcenia rozpoczynających się w roku akademickim 2023/2024 w Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu). Corocznie warunki rekrutacji publikowane są na stronie internetowej Uczelni oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przeprowadzona analiza potwierdza, że proces rekrutacji realizuje zasadę równych szans. O przyjęcie na studia pierwszego stopnia może ubiegać się każdy, kto posiada świadectwo dojrzałości lub inne dokumenty wskazane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz spełnia wymagania określone w Statucie Uczelni i Regulaminie studiów. Na studia pierwszego stopnia przyjmowanie kandydatów następuje na podstawie postępowania kwalifikacyjnego, którego zasadniczym elementem jest wynik egzaminu maturalnego (tzw. nowa matura) lub wynik egzaminu dojrzałości lub ukończenia szkoły średniej (stara matura). Kandydaci posiadający dyplom matury międzynarodowej

(IB) traktowani są, jak osoby posiadające świadectwo dojrzałości uzyskane w trybie egzaminu maturalnego. Jeśli na danym kierunku stosowane są przeliczniki dla danych zajęć czy poziomu egzaminu, mają one również zastosowanie do matury międzynarodowej, przeliczonej na wyniki egzaminu maturalnego, dla odpowiedniego poziomu. O przyjęcie na studia decyduje liczba uzyskanych punktów, zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Senatu. Warunkiem rozpoczęcia rekrutacji jest rejestracja kandydata w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK), dokonanie opłaty rekrutacyjnej i złożenie wymaganych dokumentów określonych w uchwale. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna powołana przez Rektora (zarządzenie nr PANS-BRE-021/71/23 Rektora PANS w Przemyślu). Wyniki postępowania kwalifikacyjnego są jawne. Z przebiegu postępowania rekrutacyjnego sporządza się protokoły zbiorcze.

W przypadku studiów na kierunkach, na których stwierdzono występowanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, a do takich zalicza się kierunek bezpieczeństwo transgraniczne, dokonuje się przyjęcia na studia pod warunkiem dostarczenia zaświadczenia o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na tym kierunku. Aby kandydaci mogli uzyskać takie zaświadczenie, wydaje się skierowanie na badania lekarskie do lekarza medycyny pracy.

W warunkach rekrutacji nie uwzględniono informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Natomiast po pozytywnym zakwalifikowaniu się na studia mają możliwość podniesienia swoich umiejętności z zakresu technologii informatycznych, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania otoczenia wirtualnego do przygotowania i realizacji zajęć w trybie zdalnym jak i stacjonarnym.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały określone w Uchwale Senatu (nr PANS-BRE-0003/28/23 Senatu PANS w Przemyślu z dnia 18 maja 2023r.) i zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, określa Regulamin Studiów w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu zatwierdzony uchwałą nr PANS-BRE-0003/10/23 Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie uchwalenia obowiązującego od 1 października 2023 roku Regulaminu Studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak też uzyskanych w innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są właściwe, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Studia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne kończą się po VI semestrze nauki złożeniem egzaminu dyplomowego. Przebieg procesu dyplomowania oraz jego poszczególne etapy są zgodne z Regulaminem Studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu zatwierdzonym uchwałą PANS-BRE-0003/10/23 Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie uchwalenia obowiązującego od 1 października 2023 roku Regulaminu Studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu oraz z uchwałą nr PANS-BRE-0003/94/22 Senatu Państwowej Akademii

Nauk Stosowanych w Przemysłu z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie procedury dyplomowania na kierunkach studiów w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemysłu. Szczegółowo egzamin dyplomowy określa procedura dyplomowania na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne. Wyżej wymieniony dokumenty określa ogólne zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego oraz szczegółowe kryteria oceny pracy dyplomowej i egzaminu, a także wyliczania ostatecznego wyniku studiów, jaki student otrzyma na dyplomie. Tematy prac dyplomowych są oceniane pod względem zgodności z kierunkiem kształcenia oraz charakterem pracy. Problematyka prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia jest ściśle powiązana z kierunkiem bezpieczeństwo transgraniczne oraz wybraną przez studenta specjalnością. Zakres tematyczny odnosi się do: bezpieczeństwa transgranicznego, powszechnego, społecznego, ekonomicznego, politycznego, bezpieczeństwa i porządku publicznego, aspektów prawnych i instytucjonalnych bezpieczeństwa wewnętrznego, administracji publicznej, samorządu terytorialnego, systemów zwalczania przestępczości i terroryzmu, patologii społecznych. Tematy są zgodne z treścią kierunkowych efektów uczenia się. W uczelni funkcjonuje zasada weryfikacji antyplagiatowej prac służąca potwierdzeniu samodzielności wykonania prac dyplomowych studentów. Oryginalność prac dyplomowych weryfikowana jest przy użyciu elektronicznego systemu antyplagiatowego (JSA). Sposób weryfikacji pracy dyplomowej z wykorzystaniem systemu antyplagiatowego, postępowanie przy obsłudze systemu oraz rodzaje współczynników raportu podobieństwa, będących podstawą do odpowiedniej interpretacji jego wyników zawiera uchwała nr 9/2019 Senatu PWSW w Przemysłu z dnia 28 stycznia 2019 roku.

Funkcjonujące w Uczelni zasady weryfikacji i oceniania osiągnięcia przez studentów zamierzonych efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się odnoszą się do każdego z etapów kształcenia. Zostały określone procedury dotyczące systemu weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się. Analiza kart zajęć pozwala stwierdzić, że sposoby oceniania i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się są prawidłowo opisane. Karty zajęć precyzują metody walidacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji z określonymi treściami. Studenci, w tym studenci z niepełnosprawnościami, mogą realizować studia w formie indywidualnej organizacji studiów (IOS), która polega na ustaleniu indywidualnych terminów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu studiów.

W Uczelni nie są tolerowane zachowania niezgodne z normami etycznymi lub prawnymi. Zasady weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się pozwalają na równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Na ocenianym kierunku określone są zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej, dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Studenci otrzymują informację zwrotną na temat ocen uzyskanych z bieżących sprawdzianów i prac zaliczeniowych bezpośrednio od nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z danych przedmiotów. Oceny i zaliczenia są wpisywane do protokołów, a następnie podawane do wiadomości studentów za pośrednictwem systemów informatycznych. Student ma prawo do zaliczenia poprawkowego każdego z zajęć, a także ma prawo do zaliczenia w trybie komisyjnym, co określa Regulamin studiów.

Zgodnie z Regulaminem studiów, student ma prawo wglądu do swoich ocenionych prac, w terminach uzgodnionych z prowadzącymi zajęcia, w szczególności podczas konsultacji. Za postępowanie uchybiające godności studenta, w tym zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem studenci ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych w statucie Uczelni.

Zgodnie z wprowadzonymi zasadami weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w formie zdalnej, Uczelnia zapewnia przejrzystość sposobów i procedur weryfikacji oraz sprawdzalności osiągania zamierzonych efektów uczenia się przez studenta na każdym etapie kształcenia w formie zdalnej. Studenci mają kontakt z wykładowcami zarówno w trakcie zajęć, jak i podczas konsultacji. W Uczelni wprowadzono szkolenia w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto, zgodnie z polityką zapewniania jakości kształcenia, prowadzone są hospitacje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się dokonywana jest w oparciu o zestaw metod określonych w kartach zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez: zaliczenia częściowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych grup zajęć), weryfikację założonych w programie studiów efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego, weryfikację efektów uczenia się w trakcie badania losów zawodowych absolwentów.

Podstawą oceny studenta są okresowe prace kontrolne, których charakter dostosowany jest do weryfikowanego efektu uczenia się: ocena z kolokwium i sprawdzianów pisemnych, ocena aktywności podczas ćwiczeń tablicowych, ocena realizacji zadań w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych, ocena sprawozdań z przebiegu ćwiczeń laboratoryjnych lub projektowych. Osiągnięcia studentów weryfikowane są również podczas bieżącej pracy na zajęciach (przedłużona obserwacja prowadzącego zajęcia), z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania (ćwiczenia audytoryjne, tablicowe, praktyczne zajęcia laboratoryjne, metoda zadaniowa, metoda projektu), obserwacja studenta podczas zajęć.

Metody weryfikacji – wypowiedzi ustne i pisemne – stosowane podczas zajęć z języka obcego pozwalają na ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów umiejętności posługiwania się językiem na poziomie określonym w kierunkowych efektach uczenia się. Zapewnione jest także sprawdzenie i ocena opanowania języka obcego na odpowiednim poziomie poprzez weryfikację poszczególnych sprawności językowych studentów (mówienie, pisanie, czytanie, rozumienie ze słuchu).

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu oraz efektów uczenia się. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz indywidualne projekty studentów są archiwizowane w celu dokonywania cyklicznych ich przeglądów, dodatkowo przeprowadzane są w każdym semestrze analizy uzyskiwanych przez studentów ocen, analizy terminowości ukończenia studiów i przyczyn niepowodzeń studentów.

Prace dyplomowe są dostosowane do poziomu kształcenia. Prace egzaminacyjne, etapowe, projekty, a także prace dyplomowe na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne charakteryzują się bardzo zróżnicowaną tematyką nie mniej mieszczą się swym zakresem w dyscyplinach przyporządkowanych realizowanemu kierunkowi studiów. Praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia o praktycznym profilu studiów ma świadczyć o opanowaniu przez dyplomanta wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego rozwiązywania problemów praktycznych z zakresu danego kierunku studiów (z uwzględnieniem wybranej specjalności). Praca ta w swojej budowie powinna zawierać sformułowanie problemu do rozwiązania, którego treść powinna być ujęta w tytule pracy. Analiza wykazała, iż prace nie zawsze mają charakter praktyczny. Należy wskazać na mały zakres własnych analiz, komentarzy i przemyśleń w kontekście prowadzonych badań, często opis badań ograniczał się tylko do podania danych statystycznych bez lub bardzo ograniczonym komentarzem autora badań.

Niektóre prace posiadają zauważalne niedostatki w zakresie wymogów pisarstwa naukowego, zarówno w zakresie stylu, konstrukcji, jak i edycji pracy. Zidentyfikowano również prace, w których opis bibliograficzny był niezgodny z obowiązującym standardem, a literaturę cytowano niewłaściwie. Na podstawie przeglądu wylosowanych prac dyplomowych stwierdzono, że oceny niektórych opracowań, w kontekście występujących błędów i pomyłek, są zawyżone. Prace dyplomowe, pomimo zróżnicowanego poziomu merytorycznego, potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Rekomenduje się zwiększenie nadzoru nad procesem dyplomowania w oparciu o reguły wprowadzone w zasadach dyplomowania w celu silniejszego powiązania tematyki i treści prac dyplomowych z profilem praktycznym.

W Uczelni wprowadzony jest system aktywizacji studentów do aktywności naukowej, działające koła naukowe, które umożliwiają studentom aktywność naukową i badawczą. Studenci kierunku bezpieczeństwo transgraniczne uczestniczą w działalności naukowej prowadzonej w Uczelni. Studentom w trakcie studiów stwarza się możliwość publikacji zarówno w monografiach wieloautorskich publikowanych przez wydawnictwo Uczelni, jak również w innych periodykach dotyczących szeroko rozumianego bezpieczeństwa.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia właściwie określiła warunki rekrutacji na studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe (profil praktyczny). Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji i oceny umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Poza wskazanymi w opisie analizy stanu faktycznego przypadkami (prace dyplomowe), Uczelnia stosuje odpowiednie metody weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, posiada także dowody na ich osiągnięcie przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzi 21 nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzące zajęcia. 15 osób zatrudnionych jest w podstawowym miejscu pracy. Nauczyciele prowadzący zajęcia nie posiadają udokumentowanego i aktualnego dorobku naukowego w zakresie umożliwiającym prawidłową realizację zajęć oraz nabywanie przez studentów wiedzy. W kadrze kierunku nie ma żadnego nauczyciela, który uzyskał stopień naukowy w dyscyplinie wiodącej, do której odnosi się 89 procent efektów uczenia się. Brakuje także nauczyciela w dyscyplinie stosunki międzynarodowe, do której przypisano 4 procent efektów uczenia się.

Występuje natomiast zgodność zdobytego poza uczelnią doświadczenia w instytucjach związanych z bezpieczeństwem z prowadzonymi zajęciami i grupami zajęć w stosunku do efektów dotyczących umiejętności. Osiągnięcie efektów z zakresu wiedzy przez studentów jest niemożliwe co jest związane z nieprawidłową obsadą zajęć i w konsekwencji nabywanie umiejętności praktycznych, które studenci nabywają na podstawie pozyskanej wiedzy także będzie utrudnione.

Wśród nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest: jeden profesor, 1 doktor habilitowany, 9 doktorów, 8 osób z tytułem zawodowym magistra lub inżyniera i jeden z tytułem zawodowym licencjata. Profesor posiada tytuł dziedzinie nauk humanistycznych. Stopnie naukowe doktorów w dyscyplinach: nauk o polityce i administracji, nauk prawnych oraz nauk socjologicznych. Zajęcia są obsadzone nieprawidłowo w szczególności w zakresie zgodności doświadczenia i kompetencji w zakresie wiedzy w zakresie dyscypliny wiodącej. Stosunek liczby 21 nauczycieli do 133 studentów uznać należy za prawidłowy. Struktura kadry nie zapewnia możliwości rozwoju kierunku, dla którego dyscypliną wiodącą są nauki o bezpieczeństwie. Część nauczycieli prowadzi działalność naukową (publikacyjną), a część posiada znaczące doświadczenie praktyczne zdobyte poza uczelnią

między innymi poprzez pracę jako policjanci, strażnicy graniczni, strażnicy miejscy, nauczyciele, ratownicy medyczni, pracownicy celno-skarbowi lub pracownicy prywatnych biznesów.

Doświadczenie dydaktyczne zdobywali nauczyciele zdobywając wykształcenie oraz pracując na wiodących uczelniach w Polsce, a także uczelniach zagranicznych. Część kadry uzupełnia wykształcenie poprzez studia podyplomowe oraz szkolenia. W kadrze kierunku występuje liczne grono osób posiadających wieloletnie doświadczenie praktyczne, co wymusiło na Uczelni wprowadzenie w życie pewnych zachowań dotyczących płynnego wprowadzenia w proces kształcenia praktyków. Dyrektor instytutu, ale także dziekan omawiają z takim z nowo zatrudnionym pracownikiem sylabus przedmiotu zwracając uwagę na efekt uczenia się, które powinien osiągnąć student, a także sposoby weryfikacji tych efektów. Osoba bez doświadczenia dydaktycznego może brać udział w licznych szkoleniach organizowanych w Uczelni. Dla przykładu w ostatnich latach (od 2021 roku) kadra miała możliwość uczestniczenia w następujących szkoleniach: Nowoczesne metody dydaktyczne, Instruktor symulacji medycznej – kurs o różnym poziomie zaawansowania, Indywidualne warsztaty z zakresu e-learningu dla kadry dydaktycznej PWSW w Przemyśle, Budowa kontaktów e-elearningowych, szkolenie z obsługi platformy Edu Portal, Edukacja włączająca, Obsługa studenta z niepełnosprawnością. Wsparcie psychologiczne wobec osób z niepełnosprawnościami i inne.

Nauczyciele akademicy są prawidłowo obciążeni zajęciami. Najbardziej obciążony nauczyciel akademicki wypracowuje 190 godzin zajęć, pozostali od kilkudziesięciu do stu kilkudziesięciu godzin zajęć. Takie obciążenie zajęciami uznać należy za prawidłowe.

Zajęcia na kierunku studiów bezpieczeństwo transgraniczne prowadzi 21 nauczycieli, z czego 15 zatrudnionych jest w podstawowym miejscu pracy. Nauczyciele zatrudnieni w podstawowym miejscu pracy wypracowują ponad 1700 godzin wszystkich zajęć, co powoduje, że spełnione są wymogi ustawowe w tym zakresie.

Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne zarówno w zakresie prowadzenia konkretnych zajęć, jak i zakresie kształcenia na odległość. Wynikało to z faktu przejścia na kształcenie zdalne w okresie pandemii. Uczelnia organizuje szkolenia podnoszące kompetencje nauczycieli. Dodatkowo Uczelnia wspierała wykluczonych cyfrowo nauczycieli i studentów w sprzęt w postaci laptopów, ale były to sytuacje wyjątkowe.

Zgodnie z zapisem w Statucie Uczelni nauczyciele akademicy są zatrudniani w drodze konkursowej. Corocznie w maju dziekan składa zapotrzebowanie na zatrudnienie kadry. Poprzedzone jest to analizą obciążenia zajęciami i konsultacjami z dyrektorami instytutów. Rektor podejmuje decyzję o konkursie, a do komisji konkursowej powoływane są osoby, które właściwie są w stanie ocenić kompetencje kandydatów. W konkursie brane są pod uwagę doświadczenia i kompetencje, ale także doświadczenie dydaktyczne.

Studenci dwa razy do roku w formie elektronicznej dokonują oceny zajęć. Narzędzie składa się z 10 pytań w tym: o stopień realizacji wymogów i warunków wynikających z karty zajęć, poinformowania studentów o wszystkich wymogach i warunkach zaliczenia zajęć, komunikatywności i jasności prezentowanych treści, stopnia spełniania wymogów w zakresie poprawnej organizacji zajęć, przestrzegania norm i wartości akademickich, w tym etyki pracownika naukowego. Na podstawie zapisów w raporcie samooceny uznać można, że wyniki ocen pracowników etatowych i nieetatowych PANS prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne są wysokie lub bardzo wysokie, zaś sami studenci są zadowoleni z jakości prowadzonych zajęć. Ocena nauczycieli odbywa się zgodnie z terminami ustawowymi. Oprócz oceny nauczycieli dokonywana jest hospitacja zajęć

(w ostatnim roku akademickim były to 3 hospitacje) oraz systematyczna ocena i cykliczne spotkania z władzami wydziału i instytutu podczas, których omawia się dalszy rozwój pracowników. Obowiązkowo hospitacjom podlegają nowozatrudnieni członkowie kadry. Władze instytutu i wydziału prowadzą także rozmowy wyjaśniająco-dyscyplinujące oraz omawiane są działania naprawcze w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Wyniki okresowej oceny, hospitacji, ocen dokonywanych przez studentów mają wpływ na indywidualizację ścieżek kariery zawodowej. Wszyscy nauczyciele zajmują stanowiska dydaktyczne. Nauczyciele na spotkaniu z ZO PKA wyrażali się pozytywnie na temat wymagań związanych z zatrudnieniem i awansowaniem. Nauczyciele wysoko oceniali wsparcie przy pozyskiwaniu grantów poprzez wyspecjalizowane komórki Uczelni, wsparcie finansowe w przypadku procedur doktorskich, udziału w konferencjach, czy liczne możliwości szkoleniowe organizowane przez Uczelnię.

Uczelnia sprzyja rozwojowi kadry w szczególności poprzez: finansowanie grantów naukowych, udziału w konferencjach, szkoleniach, warsztatach i kursach kwalifikacyjnych, dofinansowanie kosztów przewodów doktorskich i habilitacyjnych, wspieranie publikacji uczelnianych: monografii, rozpraw, czasopism naukowych wydawanych, pomoc w publikowaniu prac na zewnątrz Uczelni, nagrody finansowe.

W Uczelni działa wewnętrzna polityka antymobbingowa określona zarządzenia Rektora z 2022 roku. Zakres stosowania, procedury postępowania, prawa i obowiązki pracowników są w niej szczegółowo opisane. Od 2018 roku działa także procedura określona w zarządzeniu Rektora Uczelni i regulująca zasady rozwiązywania sytuacji konfliktowych. W zarządzeniu tym opisane są precyzyjnie sposoby postępowania oraz osoba zobowiązana do podjęcia działania, a także wskazana jest instytucja odwoławcza. Informacje o polityce antykorupcyjnej znajdują się na stronie www Uczelni. Dodatkowo corocznie studenci odbywają szerokie spektrum szkoleń, które podnosi ich wiedzę i informuje o sposobach zachowania w przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

1. Struktura dyscyplinarna kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów uczenia z zakresu wiedzy, koncepcji kształcenia, dyscyplin, do których został przypisany kierunek.
2. Niektóre zajęcia są obsadzone nieprawidłowo.

Część nauczycieli nie posiada udokumentowanego dorobku naukowego w zakresie nauk o bezpieczeństwie. W kadrze kierunku brakuje nauczycieli ze stopniami naukowymi w zakresie nauk o bezpieczeństwie, do której przypisano 89 procent efektów uczenia się. Powoduje to, że osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu wiedzy nie jest możliwe. Nauczyciele posiadają właściwe kompetencje dydaktyczne oraz bogate doświadczenie zawodowe w branży bezpieczeństwa. Kadra właściwie jest obciążona zajęciami dydaktycznymi oraz posiada kompetencje do prowadzenia zajęć zdalnych. Dobór kadry kierunku odbywa się w drodze konkursowej i określony jest w procedurach. Powoduje to, że procedura jest transparentna. Nauczyciele są hospitowani, oceniani przez studentów, a także w ocenach okresowych oraz posiadają wiedzę jakie kryteria będą oceniane. Sprzyja to stabilności zatrudnienia i umożliwia rozwój kadry. Uczelnia wypracowała procedury rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki mobbingu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się dostosować kadrę kierunku do celów, efektów uczenia z zakresu wiedzy, koncepcji kształcenia, dyscyplin, do których został przypisany kierunek.
2. Zaleca się prawidłową obsadę zajęć.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura Uczelni obejmuje kompleks nowoczesnych budynków oraz bazy lokalowej. Realizacja zajęć na ocenianym kierunku jest realizowana w bazie lokalowej przy jednej z jednostek organizacyjnych Uczelni.

Baza lokalowa obejmuje nowoczesne, przestronne oraz właściwie wyposażone sale wykładowe i sale przeznaczone do kształtowania umiejętności praktycznych. Do realizacji zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku dedykowane są sale wykładowe, sale wykładowo-ćwiczeniowe oraz sale ćwiczeniowe, w których zamontowane są rzutniki lub projektory interaktywne. Część sal, jak też aula wyposażona jest w klimatyzację. Zróżnicowanie poszczególnych sal obejmuje obok ich przeznaczenia do zajęć typowo wykładowo-ćwiczeniowych także dedykowane do kształtowania umiejętności praktycznych. Tego rodzaju sale to: sala samoobrony i technik interwencji obejmująca wyposażenie przeznaczone zarówno do treningu sportów walki, jak również ćwiczeń z użycia środków przymusu bezpośredniego przy użyciu pałek, czy kajdanek znajdujących się na wyposażeniu, strzelnica pneumatyczna obejmująca 4 stanowiska przeznaczone do strzelania z pistoletu lub karabinka pneumatycznego na dystansie 10 m., jak również pracownia kryminalistyki i kryminologii – wyposażona

w walizkę kryminalistyczną oraz pełnopostaciowy manekin i stolik daktyloskopijny, jak również pracownia komputerowa. Powierzchnia poszczególnych sal jest odpowiednia do prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych.

Infrastruktura i baza dydaktyczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przestronne wnętrza sal wykładowo-ćwiczeniowych pozwala na dogodne poruszanie się osób z niepełnosprawnościami ruchowymi po terenie uczelni. Dodatkowo studenci z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami mogą ubiegać się o bezpłatne wsparcie w zakresie komunikacji, poruszania się po Uczelni, wypełniania i/lub adaptacji dokumentów rekrutacyjnych czy wniosków, a także mają możliwość zwrócenia się z wnioskiem o wypożyczenie specjalistycznego sprzętu w oparciu o obowiązujący Regulamin przyznawania wsparcia studentom niepełnosprawnym oraz pracownikom w ramach dotacji budżetowej na zadania związane z zapewnieniem warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, który określa formy wsparcia, o jakie może ubiegać się student oraz pracownik. Budynek Uczelni obejmuje także podjazd dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i windę. Wprowadzono także oznaczenia poziomych ciągów komunikacyjnych, które umożliwia osobom z dysfunkcją wzroku swobodne poruszanie się po terenie uczelni. Dodatkowo w Uczelni zamontowane zostały na drzwiach tabliczki z informacjami przedstawionymi za pomocą alfabetu Braille'a. Poza tym na każdym piętrze umieszczone zostały również plany tyflograficzne.

Na terenie uczelni znajdują się parkingi dostępne dla wykładowców i studentów, na którym znajdują się także miejsca dla osób z niepełnosprawnościami. Poziom bezpieczeństwa na terenie uczelni zapewnia system monitoringu. Studenci mają zapewniony dostęp do Internetu za pośrednictwem sieci Wi-Fi. W czasie pandemii pracownicy i studenci w procesie dydaktycznym wykorzystywali program MS Teams, który do tej pory stanowi platformę komunikacji między wykładowcami oraz studentami.

Biblioteka Uczelni oferuje zasoby i niezbędne narzędzia umożliwiające do nich dostęp. W bibliotece zgromadzone zostały zbiory z różnych dziedzin i dyscyplin naukowych, które związane są z profilem uczelni, jak również będące niezbędnymi pozycjami do realizacji procesu dydaktycznego. Zbiory Biblioteki Uczelnianej obejmują blisko 66 000 woluminów oraz ponad 4400 jedn. inw. czasopism i zbiory specjalne.

W bibliotece znajduje się wyodrębniony księgozbiór obejmujący publikacje gromadzone na potrzeby realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. Biblioteka Uczelni zapewnia także dostęp do fachowych czasopism, zarówno archiwalnych, jak i na bieżąco prenumerowanych. Biblioteka Uczelni obok udostępniania zbiorów własnych, organizuje też dostęp do krajowych i zagranicznych zasobów informacji dzięki dostępowi do Wirtualnej Biblioteki Nauki, w ramach której zostały udostępnione w sieci uczelnianej bazy bibliograficzne w licencjach krajowych, tj. Scopus i Web of Science oraz bazy czasopism i książek w licencjach krajowych, tj. Springer, ScienceDirect (Elsevier), Wiley Online Library, Infona, EBSCO oraz Nature i Science. Bazy te znajdują się w dostępie dla wszystkich studentów i pracowników, a korzystanie z nich jest możliwe poprzez komputery znajdujące się w zakresie komputerowej sieci uczelnianej.

Ponadto Biblioteka Uczelniana zapewnia studentom możliwość korzystania z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. Stanowisko z dostępem do CWPN Academica znajduje się w Czytelni Głównej w Bibliotece Uczelnianej. Opracowania, które nie znajdują się w zasobach bibliotecznych, a które przykładowo dotyczą przygotowania pracy dyplomowej, sprowadzane są w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej z innych bibliotek na terenie kraju. W ramach działań doskonalących proces weryfikacji zasobów materialnych Uczelni podejmowane są aktywne

przedsięwzięcia w celu pozyskiwania informacji w tym zakresie od zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy. Podstawą planowania i uzupełniania zbiorów bibliotecznych w uczelni jest informacja podawana przez wykładowców w sylabusach odnosząca się do publikacji stanowiących dla danych zajęć literaturę obowiązkową.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura uczelni, jak też wyposażenie techniczne pomieszczeń przeznaczonych do zajęć dydaktycznych ma charakter nowoczesny, jak też umożliwia prawidłową realizację procesu kształcenia tworząc realną możliwość osiągania przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy, które są właściwe dla ocenianego kierunku studiów.

Baza lokalowa oraz sale wykładowo-ćwiczeniowe dostosowane zostały również do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający im pełny udział w procesie kształcenia. Sale wykładowe wyposażone są w odpowiedni sprzęt multimedialny z dostępem do bezprzewodowego Internetu oraz infrastrukturą umożliwiającą podłączenie komputerów przenośnych.

Uczelnia stworzyła pożądane warunki do realizacji zajęć dydaktycznych w sposób zdalny. Podobnie infrastruktura biblioteczna wraz z zasobem księgozbioru dostępnego w sposób tradycyjny oraz zdalny tworzą odpowiednie dopełnienie umożliwiające prawidłową realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Infrastruktura dydaktyczna, jak też baza biblioteczna i techniczna podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą władze i pracownicy uczelni, jak też interesariusze zewnętrzni i studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach o charakterze doskonalącym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Celem kształcenia na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne jest wykształcenie kompetentnych kadr będących gotowych do podjęcia pracy w instytucjach, tzw. mundurowych, np. policji czy Straży Granicznej. Kierunek bezpieczeństwo transgraniczne jest ściśle związany z potrzebami oraz specyfiką lokalnego rynku pracy, na którym bardzo istotne miejsce zajmują służby i formacje mundurowe.

Absolwent kierunku jest przygotowany do pracy w instytucjach bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony granic RP oraz porządku publicznego w regionie przygranicznym, to jest Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, Policji, Straży Ochrony Kolei, Straży Miejskiej.

Zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym zostały określone w Zarządzeniu nr 14/2019 w sprawie wprowadzenia zasad współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu programów studiów na kierunkach studiów w Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu.

Mając na względzie cele kształcenia i obszary działalności zawodowej absolwentów położono nacisk na ścisłą współpracę w zakresie projektowania i realizacji programu studiów z pięcioma instytucjami, tj. z Komendą Miejską Policji w Przemyślu, Strażą Miejską w Przemyślu, Komendą Regionalną Straży Ochrony Kolei w Przemyślu, Bieszczadzkim Oddziałem Straży Granicznej oraz Izłą Administracji Skarbowej w Rzeszowie, których przedstawiciele brali aktywny udział w tworzeniu programu studiów oraz projektowaniu poszczególnych kursów kiedy projektowany był oceniany kierunek.

Instytucjonalną formą współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest Rada Programowa, jednostka konsultacyjna powołana w celu wspierania działalności naukowo-dydaktycznej kierunku, gromadząca przedstawicieli podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego w regionie.

Skład Rady Programowej kierunku reguluje Uchwała Senatu Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu.

Zgodnie z § 7 ust. 1 i 2 „Opisu Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu” zawartym w Załączniku nr 1 do uchwały Senatu w skład rady programowej kierunku wchodzi:

- 1) koordynator kierunku – przewodniczący;
- 2) nauczyciel akademicki z doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią;
- 3) przedstawiciel studentów;
- 4) przedstawiciele pracodawców: KAS, SOK, SG, Policja.

Posiedzenia Rady odbywają się regularnie, przynajmniej raz w miesiącu.

Wszystkie zmiany programu studiów są opiniowane przez Radę Programową kierunku. Przykłady wpływu Rady na projektowanie i realizację programu:

- Rada zarekomendowała zwiększenie nacisku na szkolenie strzeleckie. Uruchomiona została we współpracy z LOK strzelnica; w ramach zajęć studenci mogą otrzymać uprawnienie do prowadzenia strzelania.
- Rada wskazała potrzebę doposażenia sali zajęć samoobrony i technik interwencji co zostało zrobione.

Kadra analizuje również sugestie zmian w zakresie projektowania i realizacji programu studiów pochodzące od innych przedstawicieli OSG, głównie z ankiet od praktykodawców, które są jednym z elementów dokumentacji każdej z praktyk.

Specyfika, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego i pracodawców, z którymi współpracuje kierunek, są zgodne z kierunkiem kształcenia i oferowanymi specjalnościami.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Podkreślić należy, że jednym z priorytetów Instytutu Nauk Społecznych i Humanistycznych jest zacieśnianie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, będącymi potencjalnymi pracodawcami absolwentów. W tym celu także został powołany Dział Współpracy i Rozwoju, który nadzoruje Prorektor ds. Współpracy i Rozwoju. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym DWR koordynuje prace między innymi Akademickiego Biura Karier, które jest istotnym elementem współpracy z otoczeniem – pracodawcami.

Instytut Nauk Społecznych i Humanistycznych współpracuje z liczną grupą podmiotów działających w obszarze bezpieczeństwa transgranicznego. Są wśród nich organy państwa (rządowe i samorządowe), służby i formacje ochrony bezpieczeństwa, jednostki sił zbrojnych oraz podmioty prywatne. Współpraca ta odbywa się na trzech poziomach: umów ramowych podpisanych z kluczowymi interesariuszami, to jest SG, KAS, Policja, straż miejska, SOK; umów na realizację pojedynczych wspólnych projektów; umów na realizację indywidualnych praktyk studenckich.

Podstawą współpracy są porozumienia podpisywane pomiędzy uczelnią, a podmiotem OSG definiujące zakres i warunki współpracy. Uczelnia przedstawiła przykłady takich porozumień.

Kluczowymi interesariuszami dla kierunku są jednak tzw. służby mundurowe. Uczelnia posiada podpisane porozumienia o współpracy z Komendą Miejską Policji w Przemyślu, Strażą Miejską w Przemyślu, Komendą Regionalną Straży Ochrony Kolei w Przemyślu, Bieszczadzkim Oddziałem Straży Granicznej oraz Izłą Administracji Skarbowej w Rzeszowie. Porozumienia dotyczą zasad współpracy przy wspólnej realizacji zadań dotyczących edukacji i propagowania działalności na rzecz bezpieczeństwa publicznego, profilaktyki oraz kształtowania postaw patriotycznych i społecznych, w odniesieniu do studentów PANS w Przemyślu, a w szczególności studentów kierunku bezpieczeństwo transgraniczne. W planach jest nawiązanie współpracy i podpisanie stosownych umów ze związkami zawodowymi działającymi w KMP w Przemyślu, Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej oraz z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Policji – IPA Region Przemyśl.

Jednym z przejawów współpracy z powyższymi podmiotami jest prowadzenie zajęć na dwóch specjalnościach przez przedstawicieli tych podmiotów:

- Ochrona granic RP (we współpracy z Bieszczadzkim Oddziałem Straży Granicznej oraz Izłą Administracji Skarbowej w Rzeszowie),

- Ochrona porządku publicznego (we współpracy Komendą Miejską Policji w Przemyśle, Strażą Miejską w Przemyśle i Komendą Regionalną Straży Ochrony Kolei w Przemyśle).

Inne formy współpracy opisane są poniżej.

Praktyki zawodowe opisane w szczegółach w ramach Kryterium 2.

Wizyty studyjne w instytucjach, w których kompetencjach leżą zagadnienia dotyczące szeroko pojętego bezpieczeństwa, jak np.

- Wizyta studyjna w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej (22.09.2022 r.).
- Wizyta studyjna w Komendzie Miejskiej Policji w Przemyśle (21.10.2022 r.).
- Wizyta studyjna w Zakładzie Karnym w Medyce (listopad 2022 r.).
- Wizyta studyjna w Straży Miejskiej w Przemyśle (listopad 2022 r.).
- Wizyty studyjne w Placówce Straży Granicznej w Ustrzykach Górnych (28-29.10.2022 r. i 18-19.11.2022 r.).

W procesie realizacji i doskonalenia programu studiów dla kierunku bezpieczeństwo transgraniczne wykorzystywana jest współpraca ze specjalistami z obszaru bezpieczeństwa. Ważnym aspektem współpracy jest również prowadzenie zajęć ze studentami przez specjalistów praktyków, głównie ze Straży Granicznej, policji i KAS.

Zajęcia studyjne wprowadzające w problematykę ochrony granicy państwowej w rejonie służbowej odpowiedzialności Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, na terenie Placówki Straży Granicznej w Ustrzykach Górnych. Celem zajęć było zapoznanie studentów z infrastrukturą placówki oraz sprzętem i wyposażeniem wykorzystywanym przez funkcjonariuszy SG w bezpośredniej ochronie granicy państwowej (04.11.2019 r.).

Zajęcia praktyczne zorganizowane na terenie Komendy Miejskiej Policji w Przemyśle, dzięki którym studenci kierunku mogli łatwiej zrozumieć pracę policyjnych ekspertów (25.11.2021 r.).

Istotnym aspektem współpracy ze środowiskiem społecznym jest nawiązanie ścisłych kontaktów ze szkołami średnimi. Obecnie kierunek bezpieczeństwo transgraniczne realizuje dwie umowy partnerskie dotyczące klas patronackich, które zawarte zostały w październiku 2021 r.

Należy również podkreślić bezpośrednie zaangażowanie studentów kierunku w realizację szeregu wydarzeń organizowanych przez samą uczelnię, jak i otoczenie społeczno-gospodarcze, wśród których można wymienić: dni warsztatów i wykładów otwartych PWSW w Przemyśle, współpraca ze szkołami.

Istotną rolę we współpracy z OSG pełni Akademickie Biuro Karier poprzez:

- Zbieranie i promowanie propozycji praktyk i zatrudnienia dla studentów i nauczycieli;
- Organizację Targi edukacja, praca kariera – w listopadzie 2023 odbyła się 6 edycja; w ramach dni kariery są imprezy towarzyszące, dyskusje, wizyty studyjne, warsztaty. Imprezy takie pozwalają na lepsze przygotowanie i otwarcie oczu na realia pracy w służbach mundurowych.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle z dnia 24 listopada 2020 r. wymagane jest wykonanie rocznego raportu samooceny dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych w Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle,

w tym także w zakresie oceny formy i zakresu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zakres tej samooceny nie wyczerpuje jednak najbardziej istotnych elementów oceny współpracy z OSG, np. poprawności doboru instytucji współpracujących, czy nie bierze pod uwagę opinii wielu interesariuszy. Dlatego zespół oceniający rekomenduje opracowanie i przyjęcie systemu oceny współpracy z otoczeniem społeczno - gospodarczym, który pozwoli dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli OSG i studentów). Pozwoli to wykorzystać obecną intensywną współpracę w sposób bardziej efektywny i doskonalić tą współpracę, a w konsekwencji ofertę edukacyjną.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno- gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest szeroki i zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały poprzez funkcjonującą radę ale też liczne grono podmiotów z którymi uczelnia podpisała umowy o współpracy. Współpraca poparta jest pisemnymi porozumieniami i przybiera zróżnicowane formy, które są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Ponadto uczelnia podejmuje działania, które pozwalają ugruntować wizerunek uczelni i jej absolwentów w mieście i regionie. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są prowadzone w małym zakresie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia stanowi istotne wyzwanie dla uczelni, dlatego dedykowane jest wyraźne dążenie do zapewnienia wysokiej jakości edukacji studentów i pracowników obejmujące wymiar międzynarodowy. Uczelnia posiada Kartę Erasmus+, co umożliwia wsparcie mobilności oraz wymiany studentów.

W latach 2014-2020 uczelnia realizowała współpracę w ramach Karty Erasmus + z ośrodkami naukowymi tj.: Vysoka škola evropských a regionalnych štúdií, z. u. (Česke Budejovice, Czechy), The University of Security Management in Kosice (Koszyce, Słowacja), The Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Štefánik (Liptowski Mikuláš, Słowacja). Z kolei umowa, która aktualnie obowiązuje w ramach Karty Erasmus+ na lata 2021-2027 dla ocenianego kierunku studiów obejmuje ośrodek naukowy: Vysoka škola evropských a regionalnych štúdií, z. u. (Česke Budejovice, Czechy).

Jakkolwiek uczelnia stworzyła możliwości zapewniające swobodną mobilność międzynarodową, tym niemniej w przypadku studentów ocenianego kierunku studiów, nie odnotowano tego rodzaju aktywności.

Proces umiędzynarodowienia ma także swój wymiar w aktywności kadry naukowej w zespołach międzynarodowych, co skutkuje m.in. organizacją wspólnych przedsięwzięć naukowych, takich jak międzynarodowe konferencje naukowe. Przykładem wspomnianych przedsięwzięć naukowych są: Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt.: "1919-2019 Bezpieczeństwo na terenach Polski Południowo-Wschodniej" zorganizowana dnia 5 czerwca 2019 r., czy też Międzynarodowa Konferencja pt.: "Dziedzictwo kulturowe i historyczne Karpat jako źródło współczesnego rozwoju lokalnego i regionalnego – aspekt społeczny i gospodarczy zorganizowana dnia 24 listopada 2021 r. podsumowująca projekt realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska - Białoruś - Ukraina 2014-2020 finansowany przez Unię Europejską, jak również Międzynarodowa Konferencja pt.: Wirtualna Edukacja Przyszłości - Szanse i Wyzwania zorganizowana w dniach 20-22 kwietnia 2023 r.

Studenci uczelni mają stworzoną możliwość udziału w wyjazdach zagranicznych do instytucji unijnych. Poza tym uczelnia tworząc możliwość udziału w międzynarodowych programach mobilności akademickiej, jak również posiadając studentów z zagranicy (głównie z Ukrainy) zapewnia także podnoszenie kwalifikacji językowych, dzięki ofercie kształcenia w języku obcym.

W programie studiów na ocenianym kierunku zaplanowane zostały czterosemestralne zajęcia z języka angielskiego, a dodatkowo studenci mogą też wybrać przedmiot - Global understanding, który prowadzony jest w języku angielskim. Monitorowanie i ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się m.in. za sprawą oceny jakości kształcenia dokonywanej na ocenianym kierunku studiów z uwzględnieniem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (tzw. rocznych raportów samooceny). Ocena ta determinuje podjęcie kolejnych kroków w celu dalszego podnoszenia jakości kształcenia, w tym oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Na podstawie rocznych

raportów samooceny poszczególnych kierunków, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia sporządza roczny raport samooceny wydziału i przedstawia go Rektorowi. Z kolei doskonaleniu warunków sprzyjających podnoszeniu umiędzynarodowienia procesu kształcenia sprzyja działalność Biura ds. Współpracy Międzynarodowej i Programu Erasmus+.

Poza tym uczelnia dostosowuje ofertę kształcenia do potrzeb studentów zagranicznych. W tym celu każdego roku przeprowadzane są badania dotyczące opinii studentów na temat studiowania, a ich wyniki są uwzględniane przy opracowywaniu oferty edukacyjnej kierowanej do studentów zagranicznych na kolejny rok akademicki oraz usprawnieniu funkcjonowania administracji uczelnianej.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku jest jednym z istotnych obszarów działania uczelni. Wykładowcy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w języku obcym. Wspierana jest międzynarodowa mobilność zarówno nauczycieli akademickich, jak też studentów, jak również tworzona jest oferta kształcenia w języku obcym, co skutkuje podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i możliwościami w zakresie wymiany międzynarodowej studentów oraz kadry. Mobilność międzynarodowa wśród pracowników i studentów wymagałaby większego ich zaangażowania, tym niemniej istotne znaczenie w procesie umiędzynarodowienia ma także działalność polegająca na organizacji przedsięwzięć naukowych tj. międzynarodowych konferencji naukowych, czy wyjazdach zagranicznych dedykowanych np. do instytucji unijnych. Proces umiędzynarodowienia kształcenia jest monitorowany przez odpowiednią komórkę podlegającą władzom uczelni. Istotny dla procesu umiędzynarodowienia kształcenia jest wpływ rezultatów z tego zakresu na program studiów i jego realizację, co jest na bieżąco monitorowane. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących i korygujących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia systematyczne, stałe i kompleksowe wsparcie studentom ocenianego kierunku podczas studiowania. Wsparcie to objawia się m.in. poprzez uwzględnienie potrzeb różnych grup studentów, zapewnienie odpowiednich narzędzi wspomagających ich rozwój, czy też pomoc materialną. Proces udzielania wsparcia studentom obejmuje różne obszary i realizowany jest w formach dostosowanych do potrzeb i oczekiwań studentów. Dla studentów pierwszego roku organizowane są szkolenia z praw i obowiązków studenta, natomiast w trakcie całego toku studiów studenci uczestniczą w spotkaniach z opiekunami roku. Studenci na pierwszych zajęciach zapoznawani są z treścią sylabusu oraz zasadami zaliczenia, a także mogą korzystać z pomocy nauczycieli akademickich podczas prowadzonych przez nich konsultacji. Studenci w trakcie procesu studiowania mogą brać udział w ewaluacji zajęć dydaktycznych. Studenci otrzymują wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, m.in. poprzez kontakt z instytutowym koordynatorem kształcenia w trybie zdalnym. Studenci wkluczeni cyfrowo mogą korzystać z ogólnodostępnego sprzętu komputerowego, który znajduje się w Uczelni. Studenci ocenianego kierunku otrzymują merytoryczne, materialne i organizacyjne wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku, m.in. poprzez umożliwienie studentom udziału w licznych szkoleniach praktycznych, w tym certyfikowanych, wyjazdach terenowych czy wizytach studyjnych. Studenci są odpowiednio informowani przez nauczycieli akademickich o możliwości podejmowania aktywności mających na celu przygotowanie zawodowe oraz poprzez strony internetowe. W przygotowaniu do wejścia na rynek pracy wspiera studentów Biuro Karier, które zajmuje się m.in. poradnictwem zawodowym, prowadzeniem portalu z ofertami pracy, staży i praktyk, organizowaniem szkoleń, warsztatów oraz targów pracy. Warto wskazać, że studenci ocenianego kierunku mogą brać udział w Dniach Kariery, podczas których uczestniczą w szkoleniach prowadzonych przez specjalistów ds. Funduszy Europejskich czy doradców zawodowych. Dodatkowo studentów ocenianego kierunku w procesie realizacji praktyk wspiera opiekun praktyk.

Na ocenianym kierunku uwzględnia się systemowe wsparcie dla studentów wybitnych oraz rozwiązania zachęcające studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce. Głównym mechanizmem zachęcającym studentów do osiągania wyróżniających się wyników w nauce, również osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych jest stypendium rektora. Co więcej, zgodnie z regulaminem studiów, student może wnioskować o indywidualny program studiów, który polega na modyfikacji programu studiów w celu dostosowania go do zainteresowań naukowych i uzdolnień studenta. Aby móc uzyskać zgodę na studiowanie według indywidualnego programu studiów, należy ukończyć co najmniej pierwszy rok studiów i uzyskać średnią ocen z egzaminów co najmniej 4,0.

Studenci ocenianego kierunku mogą liczyć na wsparcie Uczelni, w tym wsparcie finansowe, w zakresie udziału w konferencjach naukowych i publikacjach, o czym są dobrze poinformowani.

Studenci ocenianego kierunku mogą liczyć na wsparcie różnych form aktywności: sportowych czy organizacyjnych. Studenci mają możliwość zaangażowania się w działalność samorządu studenckiego, Akademickiego Związku Sportowego oraz koła strzeleckiego PANS LOK Przemyśl.

Wsparcie udzielane studentom jest dostosowane do różnych grup studentów oraz ich indywidualnych potrzeb. Studenci znajdujący się w szczególnej sytuacji losowej i osobistej mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni. Ta grupa studentów, zgodnie z regulaminem studiów, może ubiegać się o przyznanie: urlopu (długoterminowego, krótkoterminowego) od zajęć oraz indywidualny system studiowania. Zgodnie z regulaminem studiów student może starać się o indywidualny system studiowania w przypadku m.in. studiowania na więcej niż jednym kierunku, bycia rodzicem bądź studentką w ciąży, osobą z niepełnosprawnością bądź znajdowania się w trudnej sytuacji losowej. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej mogą korzystać z różnych form pomocy materialnej oferowanej przez Uczelnię, w tym: stypendium socjalnego, czy też zapomogi. Informacje dotyczące świadczeń pomocy materialnej dostępne są na stronie internetowej Uczelni.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni, m.in. poprzez Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz funkcjonujące Biuro Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest dbanie o uwzględnianie potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Studenci ocenianego kierunku mogą ubiegać się o organizację zajęć uzupełniających z przedmiotów przewidzianych w programie studiów, przygotowanie materiałów wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych oraz egzaminów i innych form weryfikacji efektów kształcenia w formie dostosowanej do potrzeb i możliwości studentów z niepełnosprawnością, bezpłatne wsparcie w zakresie komunikacji, poruszania się po Uczelni, wypełniania i adaptacji dokumentów rekrutacyjnych czy wniosków, zwrócić się z wnioskiem o wypożyczenie specjalistycznego sprzętu. Studenci zagraniczni mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni. Kadra administracyjna zajmująca się sprawami studentów zagranicznych posługuje się językami obcymi. Dodatkowo, dla studentów zagranicznych organizowana jest Międzynarodowa Szkoła Letnia, a w ramach niej Międzynarodowa Szkoła Letnia Kultury i Języka Polskiego, a także zjazd integracyjno-adaptacyjny dla studentów z zagranicy przyjętych na pierwszy rok studiów. Studenci ocenianego kierunku mogą skorzystać z oferty mobilności studenckiej o charakterze międzynarodowym, m.in. programu Erasmus+. Jak wynika z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji studenci są odpowiednio poinformowani o możliwości korzystania z oferty mobilności studenckiej oraz otrzymują wystarczające wsparcie w tym zakresie.

Studenci mają możliwość składania skarg i wniosków we wszelkich sprawach związanych ze studiowaniem bezpośrednio władzom Wydziału lub opiekunowi roku. Poza możliwością zgłoszeń bezpośrednich, istnieje także możliwość anonimowego zgłoszenia skargi lub wniosku, poprzez stronę internetową. Studenci zgłaszają swoje uwagi również do samorządu studenckiego, który następnie przekazuje je władzom Wydziału, szukając wraz z nimi odpowiedniego rozwiązania sytuacji. Należy stwierdzić, że Uczelnia reaguje na wnioski studentów, czego przykładem może być organizacja dodatkowych kursów języka polskiego dla studentów zagranicznych zgłaszających problem bariery językowej.

Wsparcie udzielane studentom ocenianego kierunku obejmuje działania w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasady reagowania

w przypadku pojawienia się zachowań niepożądanych. Studenci rozpoczynający kształcenie na studiach mają obowiązek uczestnictwa w szkoleniu BHP oraz mają możliwość uczestnictwa w szkoleniu z praw i obowiązków studenta. Na Uczelni wprowadzone zostały zasady rozwiązywania sytuacji konfliktowych, określające osobę, do której należy zwrócić się w konkretnym przypadku oraz do kogo można odwołać się od niezadawalającej decyzji. Studenci mogą zapoznać się ze wspomnianym dokumentem poprzez Biuletyn Informacji Publicznej Uczelni. Na Uczelni obowiązuje także polityka antymobbingowa, jednak nie dotyczy ona studentów, wobec czego rekomenduje się rozważenie uwzględnienia zamieszczenia w polityce antymobbinowej przepisów dot. studentów. Studenci mają możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologicznych, a dodatkowo przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnych mogą uczestniczyć w zajęciach z psychologiem, które mają na celu m.in. wsparcie studentów w zakresie radzenia sobie w sytuacjach stresowych.

Kadra wspierająca posiada kompetencje odpowiadające potrzebom studentów, które umożliwiają wszechstronne wsparcie w rozwiązywaniu spraw studenckich w trakcie procesu nauczania i uczenia się. Studenci mogą korzystać z pomocy władz Wydziału, pracowników dziekanatu, pracowników Działu Organizacji Kształcenia oraz wszystkich pracowników Wydziału. Osoby podejmujące rozstrzygnięcia i decyzje w sprawach studenckich uzyskały akceptację samorządu studenckiego. Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynika, że na Uczelni ani w jej pobliżu nie znajduje się stołówka bądź inne miejsce, w którym studenci mogliby posilić się między zajęciami, wobec czego rekomenduje się zapewnienie studentom miejsca umożliwiającego zakup posiłku między zajęciami.

Organizacje studenckie, w tym samorząd studencki, otrzymują materialne i pozamaterialne wsparcie ze strony Uczelni. Studenci ocenianego kierunku angażują się w działalność w samorządzie studenckim, reprezentując tym samym studentów przed Władzami Wydziału, z którymi utrzymują bieżący kontakt, reagując na wszelkie uwagi studentów dotyczące toku studiów. Samorząd studencki ma wpływ na programy studiów poprzez ich opiniowanie oraz posiadanie swoich reprezentantów w Radzie Programowej, co pozwala na zgłaszanie wniosków dotyczących programów studiów. Dodatkowo studenci posiadają swoich reprezentantów w Instytutowym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Organizacje studenckie otrzymują odpowiednie środki finansowe na swoją działalność, a także mają zapewnioną odpowiednią infrastrukturę.

Studenci ocenianego kierunku nie mają możliwości uczestniczenia w ewaluacji systemu wsparcia. Uczenia nie prowadzi badania, w którym studenci mogliby ocenić wsparcie administracyjne czy system pomocy materialnej oraz pomocy osobom z niepełnosprawnościami. Wobec powyższego rekomenduje się opracowanie sposobu ewaluacji wsparcia studentów, tj. m.in. ocena wsparcia materialnego, ocena obsługi administracyjnej, ocena wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnościami i wypracowanie systemu wykorzystywania wyników ewaluacji w działaniach doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów ocenianego kierunku w procesie uczenia się prowadzone jest systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, adekwatne do efektów uczenia się oraz uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. Wsparcie udzielane studentom sprzyja rozwojowi zawodowemu poprzez umożliwienie udziału w licznych szkoleniach praktycznych oraz aktywnościach organizowanych przez Biuro Karier. Studenci są motywowani do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, m.in. poprzez możliwość ubiegania się o stypendium rektora. Studenci mają możliwość angażowania się w działalność organizacji studenckich, które otrzymują niezbędne wsparcie. Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków oraz mają zapewnione wsparcie w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i nierównemu traktowaniu. Studenci mogą korzystać z pomocy wykwalifikowanej kadry pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega częściowej ewaluacji, w której uczestniczą studenci.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie na stronach www Uczelni. Dostęp do informacji nie jest ograniczony miejscem, czasem, używanym oprogramowaniem czy sprzętem. Dostęp do informacji o studiach nie jest także limitowany w żaden inny sposób. Dostęp do informacji o studiach dostępny jest także w tradycyjny sposób na terenie Uczelni w gablotach. Treści na stronie www Uczelni prezentowane mogą być w różnych językach, o czym świadczy zakładka oraz tłumacz on line, jednak obie zakładki nie działają. Zespół Oceniający PKA rekomenduje naprawienie tej niedogodności. Sprawia to, że osoby nieznające języka polskiego nie mogą zapoznać się z treściami zamieszczanymi na stronach

www. Jednak w zakładce student/informacje można znaleźć treści w języku angielskim lub ukraińskim. Na stronie Uczelni znajdują się informacje o możliwych stypendiach, wsparciu studentów oraz o ponoszonych opłatach. Strona Uczelni przewiduje możliwość zwiększenia czcionki, różne skale szarości, zwiększenie kontrastu, wyświetlanie treści w negatywie, na jasnym tle, podkreślane są także linki oraz zwiększenie czcionki, dodatkowo treści wyświetlane na stronie mogą być odczytane przez lektora. Sprawia to, że osoby z niepełnosprawnością związaną z ubytkiem wzroku mają możliwość odnalezienia poszukiwanych treści.

Na stronie BIP oraz stronach www Uczelni znajduje się kompletna informacja o programie studiów, celach kształcenia, warunkach studiowania, program studiów z efektami uczenia oraz metodach ich weryfikacji, charakterystykę specjalności, a także komplet sylabusów. Na stronach można znaleźć podstawowe akty prawne w tym regulaminy i inne przepisy. W zakładce Kandydat znajdują się informacje na temat kierunków studiów oraz poszczególnych specjalności, a także zamieszczona jest kompletna informacja o naborze na studia: warunki i tryb rekrutacji na studia, wykaz kierunków i specjalności kształcenia oraz zasady i tryb przyjęć na I rok studiów. Dla każdego kierunku została stworzona podstrona, na której zawarty jest opis kierunku, specjalności, prezentację kadry dydaktycznej oraz związanych z kierunkiem praktyk zawodowych. Dodatkowo corocznie publikowany jest informator, w którym znajdują się kompletne informacje dla kandydatów. Oferta dydaktyczna jest także promowana poprzez informatory, broszury, ulotki, plakat, bilbordy, spotkania w szkołach, spotkaniach otwartych, w lokalnej prasie, stacjach radiowych i telewizji, a także na portalach społecznościowych. Proces rekrutacji może być prowadzony zdalnie. W zakładce Student są informacje o stypendiach, pomocy materialnej, miejscach w domach studenckich, wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami, dokumentów publicznych, regulamin studiów oraz kalendarz roku akademickiego. Ponadto, strona główna Uczelni zapewnia dostęp do informacji o programie Erasmus+, wsparciu psychologicznym, biurach działających w Uczelni.

Treści zamieszczane na stronach www Uczelni są monitorowane na bieżąco Dyrektor instytutu oraz dziekan odpowiadają za merytoryczną część przekazywanych do publikacji na stronie www Uczelni informacji. Informacje są systematycznie zmieniane, aktualizowane i dostosowywane do potrzeb studentów. Studenci mają możliwość zgłoszenia uwag w tym zakresie do opiekunów roku, jak i w ramach corocznie organizowanych spotkań (konsultacji) ze studentami, organizowanych m.in. przez opiekunów roku. Za treści zamieszczane na stronach odpowiadają dziekani i Rektor, każdy w obszarze swojej działalności. Jednak treści zamieszcza, usuwa i dba o ich aktualność wyznaczony pracownik. Za bezpieczeństwo strony odpowiada Dział informatyczny.

Interesariusze zewnętrzni mają możliwość zgłaszania uwag w zakresie dostępu do informacji w ramach prowadzanych z nimi konsultacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach na kierunku bezpieczeństwo transgraniczne jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców. Nie jest limitowana czasem, miejscem, posiadanym sprzętem i oprogramowaniem. Strona Uczelni nie umożliwia prezentowanie treści w języku angielskim, ani żadnym innym. Informacja o studiach zawiera podstawowe informacje o ocenianym kierunku między innymi program studiów, sylabusy, terminarz zjazdów, opłaty, możliwość otrzymania stypendiów. Szczegółowo opisany jest także proces rekrutacji na studia. Strona jest znakomicie dostosowana dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie widzenia. Informacja o programie studiów, warunkach studiowania, przepisach prawa są dostępne na stronie Uczelni, a poruszanie się po stronie jest intuicyjne. Uczelnia przewiduje w swoich procedurach monitorowanie aktualności, rzetelności i zrozumiałości prezentowanych treści, a udział w tej procedurze mają interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni w sposób prawidłowy określone zostały zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Zarządzanie projakościowe na ocenianym kierunku studiów ma charakter zinstytucjonalizowany i systemowy. Zarówno wewnętrzne akty normatywne uczelni, jak też obowiązujący Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia określają zadania dotyczące jakości kształcenia, jak też zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów. System ten opiera się na współdziałaniu pięciu komponentów: Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia, instytutowych zespołów ds. jakości kształcenia, rad programowych kierunków studiów oraz biura karier. Skład osobowy zespołów ds. jakości kształcenia tworzą nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni i studenci. Członkami rad

programowych, obok pracowników dydaktycznych i administracyjnych uczelni, są też przedstawiciele partnerów zewnętrznych i pracodawców.

Budowa i doskonalenie kształcenia na ocenianym kierunku studiów obejmuje procedury angażujące władze uczelni, nauczycieli dydaktycznych, studentów i zewnętrznych interesariuszy uczelni. Decyzje odnoszące się do tworzenia, czy też zmian programowych, jak również sposobów prowadzenia kształcenia podejmują właściwe gremia uczelniane. Niemniej jednak pomimo istnienia w Uczelni systemu zapewnienia jakości kształcenia, obowiązujące rozwiązania w tym zakresie, jak również narzędzia dedykowane do utrzymania projakościowych formuł nie wychwyciły pewnych nieprawidłowości. W szczególności dyscypliny, do których został przypisany kierunek oraz efekty uczenia z zakresu wiedzy nie są dostosowane do struktury dyscyplinarnej kadry, brak jest także zgodności pomiędzy deklarowanym przez Uczelnię przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin, a opisami zakładanych efektów uczenia się, jak również w opisie zakładanych efektów uczenia się w przypadku niektórych efektów w obszarze wiedzy nie został uwzględniony poziom jej zaawansowania, co nie pozwala na jednoznaczne określenie poziomu kwalifikacji stojąc wbrew wymogom charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Poza tym system jakości kształcenia nie wychwycił niedomagań w zakresie realizacji programu praktyk, który w założeniu ma prowadzić do osiągnięcia odpowiedniego progresu kształcenia.

Decyzje władz uczelni w przedmiocie jakości kształcenia są formułowane z uwzględnieniem opinii wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy, którzy są włączani w proces tworzenia i zarządzania kierunkiem. W grupie interesariuszy zewnętrznych znajdują się pracodawcy, partnerzy uczelni oraz absolwenci.

W uczelni ważną rolę w systemie zapewniania jakości kształcenia na poziomie kierunku studiów pełni Rada Programowa, która dokonuje okresowej, systemowej oceny jakości programu studiów oraz przedstawia wnioski w sprawie jego udoskonalenia, aktualizuje programu studiów oraz harmonogramy, przeprowadza coroczny audyt wewnętrzny i opracowuje raport samooceny kierunku studiów. W skład obecnej Rady Programowej dla ocenianego kierunku studiów wchodzi koordynator kierunku, nauczyciel akademicki z doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią, przedstawiciel pracodawców oraz przedstawiciel studentów.

Kontrola jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów odbywa się na podstawie sporządzonych raportów: wydziałowego i kierunkowego. Raport dla kierunku studiów zawiera informacje dot. m.in. weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów, monitorowania kwalifikacji kadry dydaktycznej, monitorowania warunków kształcenia, analizy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, oceny polityki informacyjnej na temat kierunku studiów, informacji o istniejących skutecznych rozwiązaniach zapobiegających zjawiskom patologicznym w ramach kierunku, informacji o konieczności wdrażania planów naprawczych w ramach kierunku oraz ewentualne uwagi i informacje dodatkowe, zalecenia dotyczące kształcenia na kierunku. Wnioski z raportów są szeroko dyskutowane przez władze wydziału oraz instytutu, poruszane podczas spotkań z pracownikami oraz służą jako punkt wyjścia dla podejmowania dalszych działań na rzecz potrzebnych zmian na ocenianym kierunku.

Istotne znaczenie dla jakości kształcenia mają oceny zajęć dydaktycznych dokonywane przez studentów. Badania ankietowe odbywają się w formie elektronicznej dwa razy w roku w systemie Wirtualna Uczelnia, gdzie każdy student ma dostęp do specjalnego modułu ankietowego.

Uczelnia dokonuje także okresowych ocen pracowników, jak również przeprowadzane są w każdym roku hospitacje zajęć dydaktycznych poszczególnych pracowników. Wnioski płynące z analiz ocen okresowych pracowników, hospitacji oraz oceny zajęć dydaktycznych są podstawą do podejmowania działań naprawczych, prowadzenia rozmów wyjaśniająco-dyscyplinujących przez władze wydziału lub instytutu, a także zmian w zakresie prowadzonych kursów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. Nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia przedstawiła dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie w sposób formalny oraz faktyczny zasad projektowania, zatwierdzania i modyfikacji programu studiów. Na podstawie tych dokumentów należy stwierdzić, że w uczelni nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem bezpieczeństwo transgraniczne sprawują odpowiednie gremia zespołowe i szczególnie wyznaczone osoby spośród pracowników uczelni.

Wewnętrzne akty normatywne określają politykę jakości, jakkolwiek występują w tym obszarze pewne niedomagania. Dyscypliny, do których został przypisany kierunek oraz efekty uczenia z zakresu wiedzy nie są dostosowane do struktury dyscyplinarnej kadry, brak jest także zgodności pomiędzy deklarowanym przez Uczelnię przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin, a opisami zakładanych efektów uczenia się, jak również w opisie zakładanych efektów uczenia się w przypadku niektórych efektów w obszarze wiedzy nie został uwzględniony poziom jej zaawansowania, co nie pozwala na jednoznaczne określenie poziomu kwalifikacji stojąc wbrew wymogom charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Poza tym system jakości kształcenia nie wychwytił niedomagań w zakresie realizacji programu praktyk, który w założeniu ma prowadzić do osiągnięcia odpowiedniego progresu kształcenia.

Opiekę administracyjną nad kierunkiem studiów realizuje odpowiednia komórka uczelniana. Inicjowanie i projektowanie zmian i zatwierdzanie programów studiów odbywa się przy współudziale interesariuszy wewnętrznych, jak też interesariuszy zewnętrznych. Kontakty z interesariuszami zewnętrznymi koordynują wyznaczone przez władze uczelni osoby. Poza tym studenci także uczestniczą w projektowaniu efektów uczenia się i ich zmian programowych na każdym etapie procedury poprzez ich udział w stosownych gremiach wydziałowych i uczelnianych.

System jakości kształcenia w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów nie zdiagnozował uchybień w zakresie przypisania kierunku studiów do dyscyplin naukowych, nieprawidłowości w opisie efektów uczenia się co do poziomu zaawansowania oraz przy opisie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych i właściwej obsady zajęć, które stanowią przesłankę do proponowanej oceny spełnienia kryterium 10.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie zmian w systemie jakości kształcenia w obszarze monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, aby skuteczniej diagnozować i eliminować w przyszłości stwierdzone niedomagania, które należy skorygować w kierunku właściwego przyporządkowania dyscyplin naukowych do ocenianego kierunku studiów, właściwego opisu zakładanych efektów uczenia się z dostosowaniem ich do struktury dyscyplinarnej kadry, jak również właściwego opisu efektów uczenia się dla praktyk zawodowych oraz właściwej obsady zajęć dydaktycznych.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu stwierdzonych nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższego zalecenia.